

31986L0278

L 181/6

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1986.7.4.

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1986. június 12.)

a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása során a környezet és különösen a talaj védelméről

(86/278/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

mértékben védve legyenek az iszap ellenőrizetlen használatából eredő káros hatások ellen;

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100. és 235. cikkére,

mivel ennek az irányelvnek az is célja, hogy bizonyos kezdeti közösségi intézkedéseket hozzon létre a talaj védelmére vonatkozóan;

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

mivel az iszapnak értékes mezőgazdasági tulajdonságai lehetnek, és ezért helyénvaló mezőgazdasági alkalmazását ösztönözni, feltéve hogy helyesen használják fel; mivel a szennyvíziszap használata nem ronthatja a talaj és a mezőgazdasági termékek minőségét;

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel ezen irányelv célja, hogy oly módon szabályozza a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználását, hogy annak ne legyen káros hatása a termőföldre, növényzetre, állatokra és az emberre, ugyanakkor ösztönözzön annak helyes alkalmazására;

mivel bizonyos nehézfémek mérgezőek lehetnek a növényekre nézve, és a terményekben való jelenlétük által az emberekre is, és mivel szükség van kötelező érvényű határértékek megállapítására ezen elemek termőtalajban található mennyiségére vonatkozóan;

mivel a tagállamok szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználására vonatkozó rendelkezéseinek eltérései hatással lehetnek a közös piac működésére; mivel ezért e területen ösztönözni kell a törvények közelítését a Szerződés 100. cikkének megfelelően;

mivel meg kell tiltani iszap használatát, ha ezen fémek talajban levő koncentrációja meghaladja ezeket a határértékeket;

mivel a hulladékokról szóló, 1975. július 15-i 75/442/EGK tanácsi irányelv nem terjed ki a mezőgazdaságban használt szennyvíziszapra ⁽⁴⁾;

mivel meg kell akadályozni továbbá, hogy az iszap használatának eredményeképpen túllépjék ezeket a határértékeket; mivel e célból szükség van a művelés alatt álló termőtalajhoz adott nehézfémek mennyiségének korlátozására, vagy azáltal, hogy meghatározzák az éves iszapfelhasználás maximális mennyiségét és biztosítják, hogy a felhasznált iszap nehézfém-koncentrációja ne haladja meg a határértékeket, vagy annak biztosításával, hogy a termőtalajhoz adható nehézfém-mennyiség-határértékeket 10 éves átlag alapján ne lépjk túl;

mivel a mérgező és veszélyes hulladékokról szóló, 1978. március 20-i 78/319/EGK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ rendelkezései arra a szennyvíziszapra is vonatkoznak, amely az irányelv mellékletében felsorolt olyan alkotórészeket vagy anyagokat tartalmaz vagy ezekkel szennyezett, amelyek olyan tulajdonságokkal bírnak vagy olyan mennyiségben vagy koncentrációban vannak jelen, hogy veszélyeztetik az emberek egészségét vagy a környezetet;

mivel az iszapot a mezőgazdaságban való felhasználás előtt kezelni kell; mivel azonban a tagállamok bizonyos feltételek mellett engedélyezhetik kezeletlen iszap használatát az emberek vagy állatok egészségének veszélyeztetése nélkül, ha az iszapot a termőtalajba injektálják vagy bedolgozzák;

mivel különleges szabályozást kell létrehozni annak biztosítására, hogy az emberek, állatok, növények és a környezet teljes

mivel bizonyos időnek el kell telnie az iszap alkalmazásának időpontjától addig, amíg az állatokat kihajtják legelni, vagy betakarítják a takarmányt vagy az olyan terményeket, amelyek rendes körülmények között közvetlenül érintkeznek a talajjal, és amelyek rendes körülmények között nyersen fogyasztanak; mivel meg kell tiltani iszap használatát – a fán termő gyümölcsök kivételével – a gyümölcsök és zöldségfélék vegetációs időszakában;

⁽¹⁾ HL C 264., 1982.10.8., 3. o., és HL C 154., 1984.6.14., 6. o.⁽²⁾ HL C 77., 1984.3.19., 136. o.⁽³⁾ HL C 90., 1983.4.5., 27. o.⁽⁴⁾ HL L 194., 1975.7.25., 39. o.⁽⁵⁾ HL L 84., 1978.3.31., 43. o.

mivel az iszapot a 75/440/EGK ⁽¹⁾ és a 80/68/EGK ⁽²⁾ irányelveknek megfelelően olyan körülmények között kell használni, amelyek biztosítják a termőtalaj és a felszíni és felszín alatti vizek védelmét;

2. cikk

mivel ezért szükség van az iszapok és a velük kezelt termőtalajok minőségének folyamatos ellenőrzésére, következésképpen elemzéseket kell végezni, és ezek bizonyos eredményeit közölni kell a felhasználókkal;

mivel a lényeges információk egy részét meg kell őrizni az iszap mezőgazdasági felhasználásának tudatosabbá tétele érdekében, és mivel ezeket az információkat rendszeres jelentések formájában el kell juttatni a Bizottsághoz; mivel e jelentések alapján a Bizottság szükség esetén javaslatokat fog tenni a talaj és a környezet fokozott védelme érdekében;

mivel az elsősorban háztartási szennyvizet feldolgozó kis szennyvízkezelő berendezésekből származó iszapok csupán mérsékelt veszélyt jelentenek az emberek, állatok és növények egészsége és a környezet szempontjából, és ezért ezekre nem vonatkoznak az információkra és elemzésre vonatkozólag előírt bizonyos kötelezettségek;

mivel a tagállamoknak meg kell adni a lehetőséget, hogy az ezen irányelvben megállapítottaknál szigorúbb rendelkezéseket hozzanak; mivel az ilyen rendelkezéseket közölni kell a Bizottsággal;

mivel szükséges az ezen irányelvben megállapított egyes rendelkezéseknek a műszaki és tudományos fejlődéshez való késedelem nélküli hozzáigazítása; mivel az e célból szükséges intézkedések bevezetésének előmozdítása érdekében eljárást kell megállapítani, amely lehetővé teszi a tagállamok és a Bizottság közötti szoros együttműködést; mivel ezt az együttműködést a műszaki fejlődéshez való hozzáigazítással foglalkozó bizottság keretében kell végezni;

mivel a Szerződés a 235. cikkben foglaltakon kívül nem biztosít más szükséges hatáskört,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Az irányelv célja a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználásának szabályozása oly módon, hogy kizárja a talajra, növényzetre, állatokra és az emberekre gyakorolt káros hatásokat, és ezzel egyidejűleg az ilyen szennyvíziszap helyes használatának ösztönzése.

Ezen irányelv alkalmazásában:

a) „iszap”:

- i. háztartási vagy települési szennyvizet kezelő szennyvíztisztító művekből és más, a háztartási vagy települési szennyvizekhez hasonló összetételű szennyvizet kezelő szennyvíztisztító művekből származó iszap;
- ii. oldó medencék és szennyvíz kezelésére szolgáló más hasonló berendezések visszamaradó iszapja;
- iii. az i. és ii. pont alatt nem említett szennyvíztisztító berendezések visszamaradó iszapja;

b) „kezelt iszap”:

olyan iszap, amely biológiai, kémiai vagy hőkezelésen, tartós tároláson vagy más kezelésen esett át, amely jelentős mértékben csökkentette bomlási képességét és az alkalmazásával járó higiéniai kockázatokat;

c) „mezőgazdaság”:

mindenfajta kereskedelmi és élelmezési célú kultúrnövény termesztés, beleértve az állattenyésztés során való felhasználást is;

d) „felhasználás”:

az iszap kijuttatása a talajra, vagy az iszap bármilyen más alkalmazása a talajon vagy a talajban.

3. cikk

(1) A 2. cikk a) i. pontjában említett iszapot csak ezen irányelvnek megfelelően szabad használni a mezőgazdaságban.

(2) A 75/442/EGK és a 78/319/EGK irányelv sérelme nélkül:

- a 2. cikk a) pontjának ii. alpontjában említett iszapot olyan feltételek mellett lehet a mezőgazdaságban használni, melyeket az érintett tagállam adott esetben szükségesnek tekint az emberi egészség és a környezet védelme szempontjából,
- a 2. cikk a) pontjának iii. alpontjában említett iszapot csak abban az esetben szabad a mezőgazdaságban használni, ha használatát az érintett tagállam szabályozza.

4. cikk

Az I. A., I. B. és I. C. melléklet tartalmazza az iszaphasználattal érintett talaj nehézfém-koncentrációjára, az iszap

⁽¹⁾ HL L 194., 1975.7.25., 26. o.

⁽²⁾ HL L 20., 1980.1.26., 43. o.

nehézfém-koncentrációjára, és a mezőgazdasági hasznosítású talajba éves szinten bevihető nehézfém maximális mennyiségére vonatkozó értékeket.

5. cikk

A 12. cikk sérelme nélkül:

1. A tagállamok megtiltják az iszap használatát, ha a termőtalajban egy vagy több nehézfém koncentrációja meghaladja azokat a határértékeket, amelyeket az I. A. melléklettel összhangban állapítottak meg, és megteszik a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy ezeket a határértékeket ne lépják túl az iszap használata következtében.
2. A tagállamok úgy szabályozzák az iszap használatát, hogy a nehézfémek felhalmozódása a talajban ne vezessen az (1) bekezdésben említett határértékek túllépéséhez. Ennek érdekében az alábbi a) és b) pontokban megadott eljárások valamelyikét alkalmazzák:
  - a) a tagállamok megállapítják szárazanyag-tonnában kifejezve azt a maximális iszapmennyiséget, amely a talajon területegységenként és évenként felhasználható, figyelembe véve az iszap nehézfém-koncentrációjának az I. B. melléklettel összhangban általuk megállapított határértékeit; vagy
  - b) a tagállamok biztosítsák a talajba területegységenként és időegységenként bevihető fémmennyiségek I. C. mellékletben megadott határértékeinek betartását.

6. cikk

A 7. cikk sérelme nélkül:

- a) az iszapot a mezőgazdaságban való felhasználás előtt kezelni kell. Mindazonáltal a tagállamok az általuk megállapítandó feltételek mellett engedélyezhetik kezeletlen iszap használatát, ha azt a termőtalajba injektálják vagy bedolgozzák;
- b) a szennyvíziszap termelői rendszeresen ellátják a felhasználókat valamennyi, a II. A. mellékletben említett információval.

7. cikk

A tagállamok megtiltják az iszap felhasználását vagy az iszap felhasználási célú szállítását:

- a) legelők vagy takarmánytermelésre használt területek esetében, ha a legeltetést vagy a takarmány betakarítását egy bizonyos idő eltelte előtt kívánják végezni. Ez az idő, amelyet a tagállamok különösen földrajzi és időjárási viszonyaik figyelembevételével állapítanak meg, semmiképpen sem lehet három hétnél kevesebb;

- b) olyan talajnál, amelyben gyümölcsöket vagy zöldségféléket termesztenek, a gyümölcsfák kivételével, a vegetációs időn belül;
- c) olyan talajnál, amelyet olyan gyümölcsök vagy zöldségfélék termesztésére szánnak, amelyek rendes körülmények között közvetlenül érintkeznek a talajjal, és amelyeket rendes körülmények között nyersen fogyasztanak, a termények betakarítását megelőző 10 hónap során és magának a betakarításnak az ideje alatt.

8. cikk

Az iszap használata során az alábbi szabályokat kell figyelembe venni:

- az iszapot a növények tápanyag-szükségletének figyelembevételével kell felhasználni, ügyelve arra, hogy a talaj, valamint a felszíni és felszín alatti víz ne károsodjék,
- ha az iszapot olyan talajon használják, amelynek pH értéke 6 alatt van, a tagállamok figyelembe veszik, hogy a nehézfémek gyorsabban és könnyebben kerülnek be a terménybe, és szükség esetén csökkentik azokat a határértékeket, amelyeket az I. A. melléklettel összhangban állapítottak meg.

9. cikk

Az iszapot és a talajt, amelyen azt alkalmazzák, a II. A. és II. B. mellékletben leírt módon kell elemezni.

A mintavételre és az elemzésre vonatkozó referenciamódszereket a II. C. melléklet tartalmazza.

10. cikk

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy naprakész nyilvántartásokat vezessenek, amelyek rögzítik:
  - a) a termelt iszap mennyiségét és a mezőgazdasági felhasználásra szállított mennyiségeket;
  - b) az iszap összetételét és tulajdonságait a II. A. mellékletben említett paraméterek tekintetében;
  - c) az alkalmazott kezelés fajtáját a 2. cikk b) bekezdésében megadottak szerint;
  - d) az iszap felhasználóinak nevét és címét, és az iszap felhasználási helyét.
- (2) A nyilvántartások az illetékes hatóságok rendelkezésére állnak, és ezek képezik a 17. cikkben említett összefoglaló jelentés alapját.
- (3) A kezelési módszerekre és az elemzések eredményeire vonatkozó információkat kívánságra közlik az illetékes hatóságokkal.

11. cikk

A tagállamok felmentést adhatnak a 6. cikk b) pontja és a 10. cikk (1) bekezdésének b), c) és d) pontja és (2) bekezdése alól olyan szennyvíztisztító telepek iszapja esetében, amelyek tisztítási kapacitása kevesebb, mint napi 300 kg BOI₅ (biokémiai oxigénigény), ami 5 000 lakosegyenértéknek felel meg, és amelyeket elsősorban háztartási szennyvizek tisztítására terveztek.

12. cikk

Ha a körülmények megkövetelik, a tagállamok az ezen irányelvben meghatározottaknál szigorúbb intézkedéseket tehetnek.

Minden ilyen jellegű határozatot a fennálló megállapodásoknak megfelelően közölnék a Bizottsággal.

13. cikk

A műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítás a 15. cikkben említett eljárással összhangban az irányelv mellékleteinek rendelkezéseire vonatkozik, az I. A., I. B. és I. C. mellékletekben felsorolt paraméterek és értékek, az értékek kiértékelésére esetleg hatással lévő bármely tényező és a II. A. és II. B. mellékletben említett elemezendő paraméterek kivételével.

14. cikk

(1) Felállításra kerül egy, az irányelvnek a műszaki és tudományos fejlődéshez történő hozzáigazításával foglalkozó bizottság (a továbbiakban „bizottság”). Ez a bizottság a tagállamok képviselőiből áll, elnöke a Bizottság egy képviselője.

(2) A bizottság megállapítja saját eljárási szabályzatát.

15. cikk

(1) Ha az ebben a cikkben megállapított eljárás szerint kell eljárni, az ügyekről az elnök tájékoztatja a bizottságot, akár saját kezdeményezése, akár egy tagállam képviselőjének kérése alapján.

(2) A Bizottság képviselője a bizottság elé terjeszti a meghozandó intézkedések tervezetét. A bizottság, az elnöke által az ügy sürgősségére tekintettel megállapított határidőn belül, véleményt nyilvánít a tervezetről. A véleményt 54 szavazatos többséggel kell elfogadni, a szavazatokat a Szerződés 148. cikkének (2) bekezdésében meghatározott módon kell súlyozni. Az elnök nem szavaz.

(3) a) A Bizottság a tervezett intézkedéseket elfogadja, ha azok összhangban vannak a bizottság véleményével.

b) Ha a tervezett intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, vagy a bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság a meghozandó intézkedésekről haladéktalanul javaslatot terjeszt a Tanács elé. A Tanács minősített többséggel határoz.

c) Ha a javaslatnak a Tanács elé terjesztésétől számított három hónapon belül a Tanács nem döntött, a javaslatot a Bizottság fogadja el.

16. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az értesítéstől számított három éven belül megfeleljenek.

Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadtak el.

17. cikk

A tagállamok az ezen irányelvről szóló értesítés után öt évvel és azután négyévenként összefoglaló jelentést készítenek az iszap mezőgazdasági felhasználásáról, megadva a felhasznált mennyiségeket, az alkalmazott kritériumokat és a felmerült nehézségeket; ezt a jelentést a Bizottságnak adják át, amely a bennük foglalt információkat közzéteszi. E jelentés fényében a Bizottság szükség esetén benyújtja a talaj és a környezet fokozottabb védelmére irányuló megfelelő javaslatait.

18. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxembourgban, 1986. június 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

P. WINSEMIUS

A. MELLÉKLET

NEHÉZFÉMEK MEGENGEDHETŐ KONCENTRÁCIÓJA TALAJOKBAN

(mg/kg szárazanyag a II. C. melléklet szerinti reprezentatív mintában, 6 és 7 közötti pH értékű talajra)

Paraméterek	Határértékek ⁽¹⁾
Kadmium	1–3
Réz ⁽²⁾	50–140
Nikkel ⁽²⁾	30–75
Ólom	50–300
Cink ⁽²⁾	150–300
Higany	1–1,5
Króm ⁽³⁾	–

⁽¹⁾ A tagállamok megengedhetik az általuk meghatározott határértékek túllépését, ha az iszapot olyan földön használják, amely ezen irányelv kihirdetése idején iszap ártalmatlanítására szolgál, de amelyen kizárólag állati fogyasztásra szánt kereskedelmi forgalmazású takarmányt termesztenek. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az érintett területek számáról és jellegéről. Annak biztosítására is törekedniük kell, hogy ne álljon fenn az emberek egészségének vagy a környezet károsításának kockázata.

⁽²⁾ E paraméterek tekintetében a tagállamok megengedhetik az általuk meghatározott határértékek túllépését olyan termőtalajokon, melyek pH értéke tartósan 7-nél nagyobb. Ezeknek a nehézfémeknek a maximális engedélyezett koncentrációja azonban semmi esetre sem haladhatja meg 50 %-nál többet ezeket az értékeket. A tagállamoknak annak biztosítására is törekedniük kell, hogy ne álljon fenn az emberek egészségének vagy a környezet károsításának kockázata, különösen a felszín alatti vizeket illetően.

⁽³⁾ Jelenleg nem lehet meghatározni a króm határértékeit. A Tanács később fogja ezeket a határértékeket meghatározni a Bizottság által az irányelv kihirdetését követő egy éven belül benyújtott javaslatok alapján.

I. B. MELLÉKLET

**NEHÉZFÉMEK MEGENGEDHETŐ KONCENTRÁCIÓJA A MEZŐGAZDASÁGBAN HASZNÁLHATÓ
ISZAPOKBAN****(mg/kg szárazanyag)**

Paraméterek	Határértékek
Kadmium	20–40
Réz	1 000–1 750
Nikkel	300–400
Ólom	750–1 200
Cink	2 500–4 000
Higany	16–25
Króm (!)	–

(!) Jelenleg nem lehet meghatározni a króm határértékeit. A Tanács később fogja ezeket a határértékeket meghatározni a Bizottság által az irányelv kihirdetését követő egy éven belül benyújtott javaslatok alapján.

I. C. MELLÉKLET

**MEZŐGAZDASÁGI TALAJRA ÉVENTE KIJUTTATHATÓ NEHÉZFÉM-MENNYISÉGEK
HATÁRÉRTÉKEI, 10 ÉVES ÁTLAG ALAPJÁN****(kg/ha/év)**

Paraméterek	Határértékek ⁽¹⁾
Kadmium	0,15
Réz	12
Nikkel	3
Ólom	15
Cink	30
Higany	0,1
Króm ⁽²⁾	–

⁽¹⁾ A tagállamok megengedhetik az általuk meghatározott határértékek túllépését, ha az iszapot olyan földön használják, amely ezen irányelv kihirdetése idején iszap ártalmatlanítására szolgál, de amelyen kizárólag állati fogyasztásra szánt kereskedelmi forgalmazású takarmányt termesztnek. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az érintett területek számáról és jellegéről. Annak biztosítására is törekedniük kell, hogy ne álljon fenn az emberek egészségének vagy a környezet károsításának kockázata.

⁽²⁾ Jelenleg nem lehet meghatározni a króm határértékeit. A Tanács később fogja ezeket a határértékeket meghatározni a Bizottság által az irányelv kihirdetését követő egy éven belül benyújtott javaslatok alapján.

II. A. MELLÉKLET

AZ ISZAP ELEMZÉSE

1. Az iszapot általában legalább hathavonként kell elemezni. Ha a kezelt szennyvíz jellemzői változnak, az elemzéseket gyakrabban kell elvégezni. Ha az elemzések eredményei egy teljes éven át nem változnak jelentős mértékben, az iszapot legalább 12 havonként kell elemezni.
  2. A 11. cikkben említett tisztító telepekről származó iszap esetében, ha ennek az irányelvnek az összes tagállam által történt alkalmazást megelőző tizenkét hónap során nem végeztek iszapelemzést, az alkalmazást követő tizenkét hónapon belül, vagy, adott esetben, az ilyen berendezésből származó iszap mezőgazdasági felhasználását engedélyező határozat meghozatalától számított hat hónapon belül elemzést kell végezni. A további elemzések gyakoriságáról a tagállamoknak az első elemzés eredményei, a szennyvíz jellemzőinek és bármely más lényeges tényező bármilyen megváltozása alapján kell döntenüik.
  3. A (4) bekezdésben foglalt rendelkezésektől függően az elemzésnek az alábbi paraméterekre kell kiterjednie:
    - szárazanyag, szerves anyag,
    - pH-érték,
    - nitrogén és foszfor,
    - kadmium, réz, nikkel, ólom, cink, higany, króm.
  4. Ha az érintett tagállam illetékes hatósága úgy találja, hogy a szennyvíztisztító telepen kezelt szennyvízben réz, cink, és króm nem található, vagy csak elhanyagolható mennyiségben van jelen, a tagállam dönthet az elemzések végrehajtásának gyakoriságáról.
-

II. B. MELLÉKLET

A TALAJ ELEMZÉSE

1. Ha olyan iszapot használnak, amely nem egy, a 11. cikkben említett tisztítótelepről származik, a tagállamnak először is biztosítani kell, hogy a termőtalaj nehézfém-koncentrációja ne haladja meg az I. A. melléklet alapján megállapított határértékeket. Ennek érdekében a tagállam eldönti azt, hogy milyen elemzéseket kell elvégezni, figyelembe véve a termőtalaj jellemzőire és homogenitására vonatkozóan rendelkezésre álló tudományos adatokat.
  2. A tagállamok határoznak a további elemzések gyakoriságát illetően, figyelembe véve a talaj fémtartalmát az iszap használata előtt, a használt iszap mennyiségét és összetételét és minden más lényeges tényezőt.
  3. Az elemzésnek az alábbi paraméterekre kell kiterjednie:
    - pH-érték,
    - kadmium, réz, nikkel, ólom, cink, higany és króm.
-

II. C. MELLÉKLET

MINTAVÉTELI ÉS ELEMZÉSI MÓDSZEREK**1. Talajmintavétel**

Az elemzés céljára szolgáló reprezentatív talajmintákat általában 25 minta összekeverésével kell előállítani, amelyeket az ugyanarra a művelési célra szolgáló, 5 hektárnál nem nagyobb területről vettek ki.

A mintákat 25 cm mélységig kell kivenni, hacsak a felszíni termőtalaj mélysége nem kisebb ennél; mindazonáltal a mintavétel mélysége ebben az utóbbi esetben sem lehet 10 cm-nél kisebb.

2. Iszapmintavétel

Az iszapmintát a kezelés után, de még a felhasználóhoz való kiszállítás előtt kell kivenni, úgy, hogy a minta reprezentatív legyen a termelt iszapra.

3. Elemzési módszerek

A nehézfémek elemzését erős savas feltárás után kell elvégezni. Az elemzés referenciamódszerének atomabszorpciós szinképelemzésnek kell lennie, és az egyes fémek kimutathatóságának határa nem lehet nagyobb, mint a megfelelő határérték 10 %-a.
